

je 80,000 gl. fhkode, pa je le sa 8000 gl. savarvanih; tam vaf s' 29 hifhami, ki so le 3, v drugem kraju 7, pa nobena ni bila afekurirana.

Tudi okraj, ker fim defét lét shé komifijonar, le malo savarvanzov fhteje. Prevsel fim jih 95, in v defétih létih fhtevalo komaj na 305 dognal — tú je fhefti del hifh, ki jih imenovani okraj imá — ktere fo sa 145,900 gl, po verftni vrednosti sa 175775 gl. savarvane.

De bi fe pazh fhe do sdaj berljavim vlaštnikam dim od ozhi mogel fpihati, viditi dobroto, ktera is sávese bratov te drushbe is-haja, in fe na nefrezhne brate isлива, in de bi fe tudi v venez ljubesni vpléfti puftili!

To léto, ko fim létno plazhilo sbiral, je néki savarvanez ispihniti hotel, pak s pergovarjanjem, ki ga to le popifhem, fim ga vunder fhe obdershal.

Takó le fva fe prepírala:

On. Tú le je moja posledna létina. Naj le bukvize obdershijo, in me is bratovfhnje sbrifhejo.

Jes. Sakaj pa hozhete odstópiti?

On. Sató ker semljifha (grunti) takó malo doneféjo, de bo kmalo bolj, jih opuftiti.

Jes. Hm! gruntov, miflim, ne bofte opufhali; le fvetoval bi vam, boljfi obdelovati in ofkerbovati jih;

Sakaj, vse bogafivo v semlji fpí,
In v pridnih rokah kmeta ftoji. —

On. Šaj njive obdelujem, kakor fo me ozhe uzihili, pri travnikih in gojsdih pa takó ni kaj popravit.

Jes. Ali snate brati?

On. Šlovenfhino ja snam brati.

Jes. Dóbro! — Vsemité te le lifte kmetijfkih Noviz, ko te preberete, vam bom druge dal. Uzhili fe bofte, bolj njive obdelavati; pofla, ki ga fenosheti in gojsdi potrebujejo, lahko plazhovali in vezh drusih koriftnih rezhi bofte is njih svedili. Nasledujte brane naklepe, fkuftnje in fvéte, in perdobili fi bofte, davke lahko plazhovati, in fhe vam bodo lépe petize v shépi oftale. Tudi bofte v teh listih podúk od bratovfhnje f. Florijana brali, ki jo ravno v miflih imava.

On. Savershen denar je, v to noroft vtaknjen.

Jes. Kár vi noroft imenujete, je rasumnih, sbrifanih mosh snajdilo; zhe pa to perlagó sgubljeno miflite, je tudi krajzer, ki ga na oltar polóshite, ali ubosimu podafte, savershen. Povém vam vse troje milodari padejo v saklad, od ktériga f. Evangelí govórí, de fe ga rèja in móli ne primejo.

Na Šhtajerfkim, Krajnfkim in Korófhkim je pretezheni dve léti 412 savarvanzov te drushbe, ki v Gradzu fedesh ima, od ognja pofhkodvano bilo, in gotovo je med njimi vezh tazih, ktéri drusiga nifo imeli, kakor bajtizo in káko orodje, kruha fi s njim perflushiti, in vse je v dim in pepél fhlo. Bi ne bili taki goli berazhi, ko bi bratje te drushbe ne bili? Plazhano jim je bilo 176,774 gl. 10. kr. sopet fo fi lépe hifhe fosidali, ki se jih ogenj lahko ne prime; hvalijo Boga, kér je to drushbo obudil, in blagoflovijo nje brate. Od kodi bi jim fizer taka pomozh bila prifhla?

On. Šaj fe vezhkrat sa pogorelze v zerkvah pobera, mora vunder po zeli deshéli ali krefii lépa fhuma vkup priti.

Jes. Perloshnost imam, per domazhi komefi fe preprizhati, koliko tri fare svershejo — malo kedaj zhes goldinar, vezh del fpod. Ravno takó fe bode tudi pri drusih kantonih is-hajalo. Rasumni, ki fo

afekurirani, pravijo, naj bi sa ogenj fe bili savarvali, bi pa pomozh v rokah imeli.

Kdor hozhe jemati,
Tudi mora dajati.

Takó fe povfod godí in govórí. Tudi je na govor prifhlo, sberilja sa pogorelze konzhati, kar fe je v nekih deshélah she sgodilo; miflim de bode fzhasama tudi pri naf na to prifhlo, in takó fe bodo hifhniki po rédi pred ognjem savarvali.

On. Ja, ko bi le toliko plazhila vfako léto h ti bratovfhnji ne bilo! Ménim, zhe bi te denarje fkosi dvajfet lét sbiral, bi tudi fhuma vkup bila, od ktere taj plazhujem.

Jes. Motiti fe! Glejte to le imam defetlétne perlage fploh prerajtane, koliko fe plazha od savarvanih fto goldinarjev po verftni vrednosti, v enimu, dvajfetih in v fto létih. (Po odkladu snefila, ki fmo perve léta v Eftrajfko, Marfko in Šhlesko drushbo plazhovali.)

I. verfta 1 létó	11 $\frac{2}{5}$ kr.	—	20 lét 3 gol.	48 kr.	—	100 lét 19 gl.
II. „ „ „	15 $\frac{1}{2}$ „	—	„ „ 5 „	4 „	—	„ „ 25 „ 20 kr.
III. „ „ „	19 „	—	„ „ 6 „	20 „	—	„ „ 31 „ 40 „
IV. „ „ „	22 $\frac{4}{5}$ „	—	„ „ 7 „	36 „	—	„ „ 38 „ — „
V. „ „ „	26 $\frac{3}{5}$ „	—	„ „ 8 „	52 „	—	„ „ 44 „ 20 „
VI. „ „ „	30 $\frac{2}{5}$ „	—	„ „ 10 „	8 „	—	„ „ 50 „ 40 „

Tú vidite, de bi v dvé fto létih, zhe bi tudi vafhe pohifhtvo nar flabej overfteno bilo, toliko v bratovfhnjo sdajali, kolikor bi perve léto, ja perve uro, ki fte bratovfhnji perpifani, potegnili, ko bi pogoreli.

Zhe bi pa pogorelez, novo hifho fpuvati fi, fto goldinarjev na pofodo vsel, bi mogel obresti ali zhinsha plazhati vfako léto 5 gl. v dvajsetih létih bi to sneflo fto, v fto létih pét fto goldinarjev. Sa to veliko obrest vam ne rézhe pofodnik, poljubi me — fhe vklanjati fe mu morate. S malo létno perlago h bratovfhnji pa fto in fto frotam folse sbrifhemo, ktéri fo nafhi rojaki ali is fofefkih deshél, ki fmo jim take pofebne ljubesni dolshni; fi nabiramo sa vezhnoft blaga, fvoje okovarimo, in lahko mirno fpimo, zhe se ravno nad nami blifka, gromí in trefka.

On. Vse je prav. Le kadar plazhilo pride, me morí, ki ta zhaf nimam okrogliga.

Jes. Zhe danes nimate, pa danes teden ali fhtirinajft dni; faj imate fkorej tri mefze zhasa h plazhilo; tudi fim vfaki dan pripravljén plazhilo prejemat. De vaf pa ta perlaga zhfsto ne bo téshala, kupite fi hranilnizo sa krajzer, fpuftite v njo vfako nedéljo krajzer ali dva, in s temi denarji bofte zhes léto od pohifhtva lahko plazhali, ki je sa 400 gl. savarvano.

On. Bom koj bukvize obdershal. Ti denarji fe fhe ja bodo pripravili, she na eno ali drugo vi-sho, in povém, zhe bodo vfazimu takó prigovarjali, ktéri vpefháti hozhe, jim nobeden ne odstópi.

Jes. Me vefelí, de fe je moj podúk vaf pri-jel; tudi snam najin pogovor popifati, zhe menite, de bi pri taki priliki fhe kaj primoral.

S Bogam.

P. Mufy.

Dota vboge nevéste.

(Povest.)

V nekímu tergu je učitelj živel, ki je imel edino hčerko Rozaliko z imenam. Pohlevna, kakor vijólica med vertnimi cveticami je Rozalika z družimi dekličí vred petnajsto léto svoje starosti dorastla. Njen oče starčík že, ni mogel več šolfkih dolžnost opravljati, gre z hčerjo vred na dežélo k svojímu bratancu stanovati, od ktériga je neko

njivico dobil, ktero je večidel vso z mnogoverstnim semenam obsejal, in le en kosčik odloči za kaj družiga. Kaj misliš, ljubi bravec za kaj? — Za sadne peške, ki jih je že prvo jesen na ta krajčik z posébnim veseljem posejal, iz kterih so mu prav lepe šibince hruškoviga in jabelčniga plemena žrastle.

Drugo spomlad poruje moj dragi starček „Vesel“ po imenu, te nar močnejši in ravniši rastljike, jih poreže do dveh pavcov proti koreninam, in po dva čevlja narazen posadí. Marsikteri to viditi se mu iz dalječ posmehuje in po celi vasi pripovduje, de stari učitelj Vesel drevésca kvári.

Ali kdor umno in koristno ravná, ne porajta nikoli na prazno govorjenje in prešerno obrekovanje; ravno takó dela tudi naš beloglavčik. On svojo pot cepi in presaja kolikor more, in glejte! že prvega leta so vcepi po komolcu, družiga pa po dva komolca dolgi in po persti debeli, zrastle. Spomladi četertiga léta iztrebi Vesel vse drevésca, ktere nar bolj rastejo: in jih razposadí po celi njivi. Bilo jih je 200 hruškovih, 200 pa jabelčnih drevésic.

Kér je naš učitelj od léta do léta starejši prihajal, je tudi če dalje bolj slabil in bolehal, je mogla Rozalika večidel sama mlado drévje in vertnino obdelovati. Pri vednimu delu je ona kerp-kiga in lepiga života postala; njeno okó je bilo bistro in čisto ko solnce, dobriga serca je bila, in vse jo je čislalo in ljubilo. — Nobeniga ženskiga dela se ni vstrašila, naj bo v rokodelstvu, kuharii, na verti ali pa na polju. Še v prvi mladosti od svojiga očeta podučena, je Rozalika gladko brati in lepó pisati znala, de marsiktera mestna gospodična ne takó; z eno besedo, Rozalika je bila deklina, kakoršno bi si mogel le zmisliti. Le škoda, škoda! — se je od ust do ust govoriti slišalo, — de ji oče nič dote ne more dati! —

Ne dalječ od Veseloviga stanovanja je živel zali fant, blagovitniga kmeta sin, Šimen po imenu. Ni ga imel ne brata, ne sestre, in oče mu je bil pred nekimi létmi umrl; samo mater je še imel, ktera mu je gospodinila. Šimen je Veselovo obdelovanje večkrat od strani ogledoval, rad bi se bil od prebrisaniga starčika kaj naučil; zadnjič se je vender le prederznil, bližej na njegovo njivo iti, in ondi lépe drevésca ogledovati. — Pa kaj velja, de mu je od drevésic Rozalika bolj dopadla! —

Eniga dne je Veselu kolčičkov za drevésca permanjkalo, in ni vedil, kje bi jih dobil. Šimen to zvediti, mu jih drugi dan 500 lepó obdelanih pripelja, z kterimi je pridnimu sadja redniku prav vstregel in sebe prikupil, de je bilo kaj. Od takrat je Šimen bolj pogostama na Veselovo njivo ali v hišo zahajal, kjer se je marsikaj koristniga v kmetijstvu naučil. Po tem še le je spoznal, koliko gré per pravi kmetii tistimu vediti in znati, kteri hoče od nje kaj dobičkov spraviti. Od tega časa mu ni bila marsiktera narédba pri hiši po volji, veliko bi bil rad popravil, tóde brez materniga sveta si ni upal nič storiti. In kader je svojo mater zavoljo kake naprave kaj opomnil, mu je rekla: „Zdaj se z tem ne pečam več! samo tó želim, moj sin, de si dobro in umno gospodinjo poišeš!“ —

In bila je blizo lepa in bogata kmetiška deklina, ktera bi bila Šimna rada moža in gospodarja iméla. Tóde Šimen zvéden in pameten fant vé, de je bogata dóta dostikrat velika zmota, ter reče

svoji materi: „Ljuba mati! vse vas vbogam rad, kar mi rečete! Le té mi nikar ne primerjajte.“

„Prav, prav moj sin!“ — mu mati reče — „ravno takó tudi jest menim, le tvoje misli, me je mikalo zvediti; kader se boš ženil, glej vselej na lepó zadržanje, kersansko čednost in ročnost, kjér take lastnosti najdeš skupej, tam se derši, ondi je sreča in blagodar božji, brez taci čednosti si ne išči nevéste, če bi bila še takó bogata in premožna!“

Ko je Šimen bolj pogostama k Veselovim zahajal, je tudi Rozaliko na tanjko spoznal, de bi mu bila dobra, zvesta in pridna gospodinja, ravno zató jo je tudi pri njenimu očetu snubil, in moj dragi staržik to slišati, mu odgovori: „Mladič! tvoje dobro sercé je moje hčere vredno, tóde nikar se ne prenagli, moja hči je vbožna, in tó bi ti sčasama vtegnilo očitati, saj jo lahko dobiš nevesto, ki ti bo k hiši veliko dote prinesla, dobro prevdari in kar je prav, stori, raji odstopi, de se ne boš enkrat kasal.“

Veselovo opominjanje ni bilo Šimnu na úho. Na veliko prošnjo mu vender le pervolji in pravi: „Šimen, če so tudi tvoja mati tega zadovoljni, naj se zgodi po tvoji volji!“ — In čez nekaj tednov je bila poróka.

Pa kaj se pergodi! namesti polnih skrin gvanta in družih oblačil za balo, kakor je navada, mu pripelja nevestni stric 400 lepih sadnih drevésic.

Po vladbi nevestniga očeta je Šimen nekoliko tih drevésic na vert blizo hiše, te druge pa po bližnjih njivah razposadil, in vsako drevésce h kolču privezal. Takrat so bile ravno po sedem lét stare. In kader so jele roditi, je on pri svoji kmetii veliko pre naredil in popravil, na vsih krajih je zadovoljen Šimen veliko drevésic posadil, takó, de jih je na njegovi zemlji več ko 10,000 rastlo.

Prav je bilo za pravičniga Šimna, de mu ni Rozalika bogate dote k hiši prinesla. On bi morebiti od nje že nič ne imel; gotovo pa bi si ne bil toliko zlahtniga sadja priredil in pridelal, ko bi ne bil s temi 400 drevésici, ki jih je Rozalika za doto prinefla, vertnariti začel. — Iz sadja on zdaj denarje kuje, in si veliko premoženje skupej spravlja, in ga bo za naprej še bolj spravljal. — To je prava dota, ktera veliko obresti donese. —

L—c.

Kmetijske opravila v mešzu Kimovzu.

Lan, konopljo otari, dokler so fhe jasni dnévi. — Otave v solnzhnim vremeni ne samudi. — Mahovnite travnike s brano prevlézi, flabe preorji, pognoji in s dételnim fémenam in fénenim droberjem obfej. — Séle obéraj, simfko zhebulo fadi, verte pognoji in srahljaj, korénjevo féme fej, de ga spomladi sgodej bofh imel. — Drevéfam, ki so she odratile, per koreninah perft odkopaj, in druge dóbre perfti perfuj, in takó jih sboljfhaj. — Šuho in od vétra polomljeno drevje is poti fpravljaj. — Shitne f-hrambe zhihti in prevetri. — Léf sa shago fékaj, in fmolo obiraj. — Okoli kvaterniga tédna v lépim gorkim vremenu krompir iskopaj, in fuhiga domu vosi. — Kar je gnjiliga, pridno odberi. Sa fuho leshifhe fkerbi. Sa feme pa lépfhiga in dobro sréliga na ffran deni. — Okoli f. Mihéla fej osimino, pa ne v mokrim. Sgodna fétev je bolji, kakor posna, kér ima serno dofti zhafa fe pred simo dóbro oko-